

gen af en redan i lagstiftningen erkänd grundsats, har Riksdagen ansett sig böra i underdånighet anhålla om sådan ändring af 6 § 3 mom. i Folkskolestadgan den 18 Juni 1842, att vid val af folkskollärare, i likhet med hvad om klockareval är genom Kungörelsen den 6 December 1878 föreskrifvet, rösterna beräknas enligt de grunder, som för rösträtt vid kyrkostämma i allmänhet äro eller framdeles blifva bestämda.

Riksdagen framhärdat etc.

Stockholm den 10 Maj 1880.

N:o 46.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1880.

» » » » Andra Kammaren den 12 » »

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående ifrågasatt beviljande af anstånd med förskrifna ränte- och kapitalafbetalningar å de Wessman-Barkens jernvägsaktiebolag beviljade statslån.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 42 och Memorial N:o 56).

S. A. K.

Uti nådig proposition af den 31 sistlidne December har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att Eders Kongl. Maj:t finge bevilja Wessman-Barkens jernvägsaktiebolag anstånd med erläggande af stadgad och förskrifven ränta och kapitalafbetalning å de från Riksgäldskontoret till bolaget utbetalta tvenne särskilda lån för tre år, räknadt för det ena lånet från den 30 Juni 1879 och för det andra från den 26 Februari samma år, under vilkor att, på sätt Riksdagen i sin underdåniga skrifvelse den 15 Maj 1876 angående anvisande af statsbidrag till enskilda jernvägsanläggningar föreskrifvit, den sålunda uppskjutna likviden skulle

fullgöras genom en mot annuitetens belopp svarande utsträckning i tiden för dess erläggande, så att statsverket för sin försträckning blefve till fullo godtgjort.

Riksdagen har funnit sig ej kunna medgifva rubbning i de bestämmelser, som blifvit för ifrågavarande läns åtnjutande och återbetalning stadgade. Ett dylikt medgifvande har synts Riksdagen betänkligt så väl i och för sig sjelft som isynnerhet med afseende derå, att ett sålunda gifvet exempel säkerligen skulle från andra statens gäldenärer framkalla liknande anspråk, hvilka, om det nu begärda anståndet beviljats, svårigen kunde tillbakavisas.

Härtill kommer, särskildt i detta fall, att det ingalunda lärer kunna med visshet antagas, att bolagets betalningsförmåga efter förloppet af de tre år, för hvilka anstånd begärts, är större än nu. Minskningen i bolagets inkomster synes nemligen härröra ej endast af tillfälliga omständigheter utan äfven deraf att trafiken å dess bana nedgått till följd af den fortgående konkurrens, andra jernvägsanläggningar medfört. Vid sådant förhållande skulle, så vidt nu kan bedömas, tre års uppskof med annuitetsliqviderna måhända ej medföra annan verkan än att, genom under tiden möjligen inträffad värdeförminskning å bolagets egendom, såväl staten som de för lånens återbetalning ansvarige löftesmännen efter nämnda tids förlopp stode till bolaget i en sämre ställning än för det närvarande, utan att bolaget af uppskofvet haft något verkligt gagn.

Äfven om denna farhåga vore ogrundad, förekommer likväl ytterligare, att den för lånen lemnade borgenssäkerheten bereder staten möjlighet att utfä dess fordran utan att anlita utvägen af jernvägens försäljning; att löftesmännen, om deras ansvarighet måste utkrävas, säkerligen skulle låta sig angeläget vara att, så långt i deras förmåga stode, undvika sådana åtgärder, hvarigenom banans trafikerande försvårades och, i följd deraf, möjligheten för dem att erhålla godtgörelse för hvad de måst gälda förminskades; samt att Fullmäktige i Riksgäldskontoret i allt fall icke äro förhindrade att, der sådant med hänsyn till statens bästa och med bevarande af dess rätt och säkerhet ske kan, medgifva den lättnad vid betalningsskyldighetens fullgörande, som af förhållandena kan påkallas.

Riksdagen har, på grund häraf, ansett sig ej kunna bifalla Eders Kongl. Maj:ts i omförmälda nådiga proposition gjorda framställning.

Med underdånigt tillkännagifvande häraf, framhärdar Riksdagen etc.

Stockholm den 12 Maj 1880.